

1
2010

SÄKRA HÄNDER

SÄRTRYCK AV ARTIKEL FRÅN SÄKRA HÄNDER NR 1 | 2010
ETT NYHETSREVE OM INFEKTIONSPREVENTION
UTGIVEN AV MÖLNLYCKE HEALTH CARE AB

BOX 130 80, 402 52 GÖTEBORG. TELEFON 031 722 30 00

Påtagning av dubbelhandsk-systemet Indicator

AV ANN FOLIN, LEG. SJUKSKÖTERSKA, SPECIALISTUTBILDNING I OPERATIONSSJUKVÅRD,
MAGISTER EXAMEN I OMVÅRDNAD, KLINISK SJUKSKÖTERSKE KORDINATOR

Påtagning av dubbelhandsk-systemet Indicator

AV ANN FOLIN, LEG. SJUKSKÖTERSKA, SPECIALISTUTBILDNING I OPERATIONSSJUKVÅRD,
MAGISTER EXAMEN I OMVÅRDNAD, KLINISK SJUKSKÖTERSKE KORDINATOR

Sterila operationshandskar används som barriär mot korskontaminering av mikroorganismer mellan patient och sjukvårdspersonal. Handskarna minskar sannolikheten för att patienten exponeras för exogena organismer som kan leda till infektion på operationsstället och att sjukvårdspersonalen exponeras för blod eller annat potentiellt infektiöst material.

Operationshandskarna är sterila och man måste därför använda en speciell handskpåtagningsteknik för att garantera och bevara steriliteten på ytterhandskens yta. Detta är inte så lätt för en nybörjare och kräver mycket övning.

Det finns olika handskpåtagningstekniker (1) för sterila operationshandskar. Här nedan presenterar vi de tre mest använda:

- Öppen handskpåtagning
- Sluten handskpåtagning
  - med muddarna över händerna
  - med muddarna i händerna
- Assisterad handskpåtagning

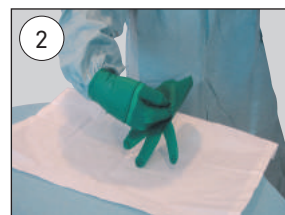
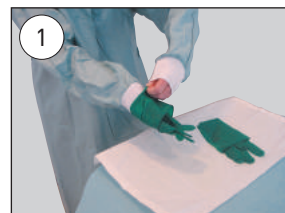
Öppen handskpåtagning

Se till att preoperativ handtvätt och/eller desinfektion har utförts innan handskarna tas på. Se också till att den sterila operationsrocken har tagits på korrekt.

När det gäller dubbla handsksystem, som till exempel Biogel Eclipse Indicator, Biogel PI Indicator och Biogel Skinsense Indicator, är innerhandsken en halv storlek större än ytterhandsken.

Se till att den yttre handskförpackningen och innerförpackningen öppnas enligt rekommendationen (2).

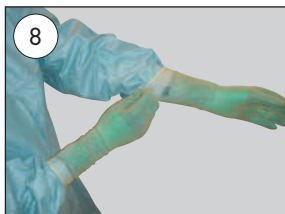
- Ta från innerförpackningen, de färgade innerhandskarna, ut en handske med din icke-dominanta hand (vänster om du är högerhänt), genom att placera tummen och pekfingeret på vecket på den utåtvända mudden i höjd med handskens handflata. Dra handsken över den dominanta handen. Låt mudden vara vänd utåt (bild 1).
- Ta den andra handsken från förpackningen genom att placera de behandskade fingrarna under den utåtvända mudden (bild 2). Med armarna utsträckta och armbågarna lätt böjda för du in den obehandskade handen i handsken. Dra den över rockmudden genom att vrida armen lätt från sida till sida (bild 3).

- Dra i handsken så att den hamnar rätt. Se till att den påtagna handsken täcker den stickade rockmudden helt med ungefär 10 centimeters marginal (bild 4).
- Ta på den andra handsken på samma sätt (bild 5).

Öppna innerförpackningen till den gulaktiga ytterhandsken. För in den ena handen beklädd med grön handske i den första ytterhandsken. Sträck ytterhandsken så att den sitter bekvämt och passar bra (bild 6). Dra handsken på plats och upprepa samma sak med den andra ytterhandsken (bild 7). Se till att ytterhandsken är ordentligt uppdragen över innerhandsken (cirka 2,5 cm) så att den inte rullar eller glider ner (bild 8).

Sluten handskpåtagning

Här beskrivs en annan teknik, där handskarna hanteras genom tyget i rockärmarna.

Det finns två huvudtekniker. I den ena är muddarna över händerna (bild 9), i den andra håller man muddarna i händerna (bild 10).

När man tagit på operationsrocken ska händerna inte stickas ut genom ärmarna och muddarna. Istället förs händerna genom muddens öppning samtidigt som handskarna dras på plats. Den vävda mudden ska stanna i höjd med handens tumme.

Efter en tids användning kan operationsrockens muddar bli fuktiga. Detta betraktas som osterilt och därför kan den slutna handskpåtagningen bara användas den första gången man tar på handskar. Vid efterföljande handskbyten får inte rockmuddarna dras ner över bärarens händer.

Vid alla handskbyten måste därmed en annan teknik användas, till exempel assisterad eller öppen handskpåtagning.

Sluten handskpåtagning med muddarna över händerna

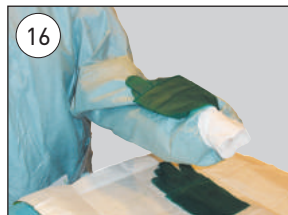
- Ta på den sterila rocken men för inte ut händerna genom muddarna (bild 11).
- Handskförpackningen öppnas av assisterande personal. Fatta tag i innerförpackningarna genom rockytet, se till att händerna är kvar inne i rocken (bild 12).
- Placera innerförpackningarna på det sterila området med fingrarna pekande mot dig (bild 13).
- Öppna innerförpack

ningen till de färgade innerhandskarna. Se till att hela tiden ha händerna kvar inne i rockärmarna (bild 14).

- Ta upp den vänstra handsken med vänster hand (bild 15) och vänd den försiktigt så att handsken vilar på din vänstra underarm (bild 16). Handskens tumme ligger nu i linje med din egen tumme.
- Använd höger hand, som fortfarande befinner sig inne i rockärmen (bild 17) för att dra handskens kant över handryggen på din vänstra hand (bild 18).
- Vicka fingrar och tumme på plats samtidigt som rock och

handske tillsammans glider upp längs din arm (bild 19).

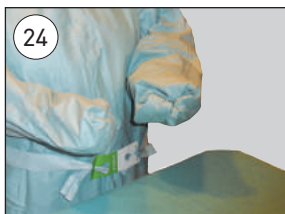
- Handsken är nu helt på. Se till att den påtagna handsken täcker den stickade mudden helt (bild 20).
- Ta upp höger handske med höger hand, vänd den försiktigt så den ligger på underarmen (bild 21) och ta på handsken på höger hand på samma sätt.
- Dra med den behandskade vänsterhanden kanten på handsken över handryggen på din högra hand (bild 22). Vicka fingrar och tumme på plats, dra upp handsken på armen som tidigare tills den är helt på (bild 23).
- Ta på ytterhandsken på samma sätt. Se till att ytterhandsken är ordentligt uppdragen över innerhandsken (cirka 2,5 cm) så att den inte rullar eller glider ner (bild 8).

Sluten handskpåtagning med muddarna i händerna

Detta sätt att ta på handskarna är mycket likt det förra, men i början har man muddarna i händerna istället för att låta muddarna sticka ut.

- Ta på den sterila rocken men för inte ut händerna genom muddarna. Samla in muddarna i händerna och håll muddarna som bilden visar (bild 24).
- Handsförpackningen öppnas av assisterande personal. Fatta tag i innerförpackningarna genom rockyget, se till att händerna är kvar inne i rocken (bild 25).
- Placera innerförpackningarna på det sterila området med fingrarna pekande mot dig (bild 26). Öppna innerförpackningen till de färgade innerhandskarna. Se till att hela tiden ha händerna kvar inne i rockärmarna.
- Ta upp den vänstra handsken med vänster hand och vänd den försiktigt så att handsken vilar på din vänstra underarm (bild 27). Handskens tumme ligger nu i linje med din egen tumme.

Resten av proceduren går till på samma sätt som för den slutna handskpåtagningen med muddarna över händerna.

Assisterad handskpåtagning

En person som är sterilklädd och har handskar på kan assistera en annan sterilklädd person med handskpåtagningen.

- Placera båda händernas fingrar under den utåtvända mudden på den färgade innerhandsken (bild 28). Handskens handflata ska vara vänd mot den person som ska ta på handsken.
- Sträck ut mudden med fingrarna så att handsken öppnas (bild 29).
- Personen utan handskar för sedan ner sin hand i handsken med en bestämd nedåtriktad rörelse (bild 30).

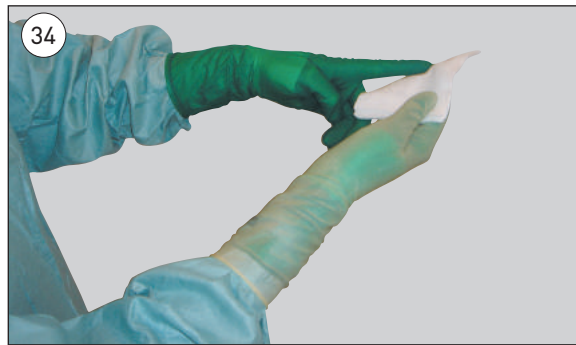
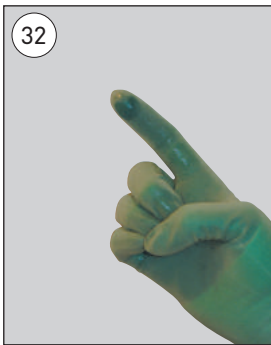

Upprepa samma sak med den andra handen.

När den gulaktiga ytterhandsken ska tas på kan den person som tar på handskarna hjälpa till genom att fatta tag i handskens mudd och sträcka ut mudden för att öppna handsken och därmed underlätta handskpåtagningen (bild 31).

Se till att ytterhandsken är ordentligt uppdragen över innerhandsken (cirka 2,5 cm) så att den inte rullar eller glider ner (bild 8).

Byta en kontaminerad /perforerad handske under operationen

Med det patenterade Biogel punktionsindikatorsystemet ser man, i närvaro av vätska, om en handske har punkterats genom att en mörk fläck framträder genom ytterhandsken på perforationsstället (bild 32).

Om en kontaminerad/perforerad handske måste bytas när man är sterilklädd tar man av den yttre handsken genom att dra mudden över handflatan så att handsken vänds ut och in (bild 33). Kasta den perforerade handsken.

Syns innerhandsken efter punktioner. Om den är punkterad ska den bytas ut enligt lokala rekommendationer. I annat fall torkas den av med en steril duk (bild 34).

Öppna en ny handskförpackning med Biogel ytterhandskar av rätt typ så att Biogel punktionsindikatorsystem fungerar så som avsett.

Ta på den nya ytterhandsken. Se till att ytterhandskens mudd är ordentligt uppdragen över innerhandsken (cirka 2,5 cm) så att den inte rullar eller glider ner (bild 8).

Referenser:

1. Rothrock J.C. *Alexander's Care of the patient in surgery, thirteenth edition 2007. Elsevier's Health Sciences Rights Department Philadelphia, USA*
2. Folin A. Öppningstekniker för dubbelhandsksystemet Indicator. *Säkra Händer, nr 2, 2009, sidan 10 -14*